

Risikovurdering knyttet til gjennomføring av HA-rettssaken

Innholdsfortegnelse

Bakgrunn	2
Risikovurdering	2
Risikobildet	2
Vurdering	3
Anbefaling	5
Strategi	5
Tiltak	6
Vedlegg	7
Vedlegg A – Verdivurdering.....	7
Bakgrunn.....	7
Vurdering	7
Vedlegg B – Trusselvurdering	8
Vurdering	8
Scenarioer.....	9
Vedlegg C – Sårbarhetsvurdering	10
Vedlegg D – Vurderingsskalaer	12
Risikovurdering	12
Verdivurdering.....	12
Trusselvurdering	13
Sårbarhetsvurdering	14
Vedlegg E – Metode og avgrensninger	15
Metode	15
Avgrensninger.....	15

Øvingsteknisk:

Momenter og vurderinger som er behandlet i dette eksempelet på en risikoanalyse er eksempler som er konstruert for å få frem ulike momenter ved vurderinger og gjennomføringen av en risikoanalyse.

Innholdet i denne risikovurderingen må derfor ikke brukes som annet en eksempel.

Bakgrunn

I et skriv fra Politidirektoratet (POD) til Oslo politidistrikt (OPD) datert 14. januar 201x ber POD blant annet om en fast tilstedeværelse av politiet i Tinghuset under rettsaken mot flere sentrale nasjonale og internasjonale HA medlemmer.

Beredskapsplanlegger er gitt i oppdrag å gjennomføre en risikoanalyse knyttet til gjennomføringen av rettsaken. Det vil i perioden rettsaken pågår også bli gjennomført andre rettsforhandlinger i Tinghuset.

Dette dokumentet er risikovurderingene som beskrevet over med anbefalinger om tiltak.

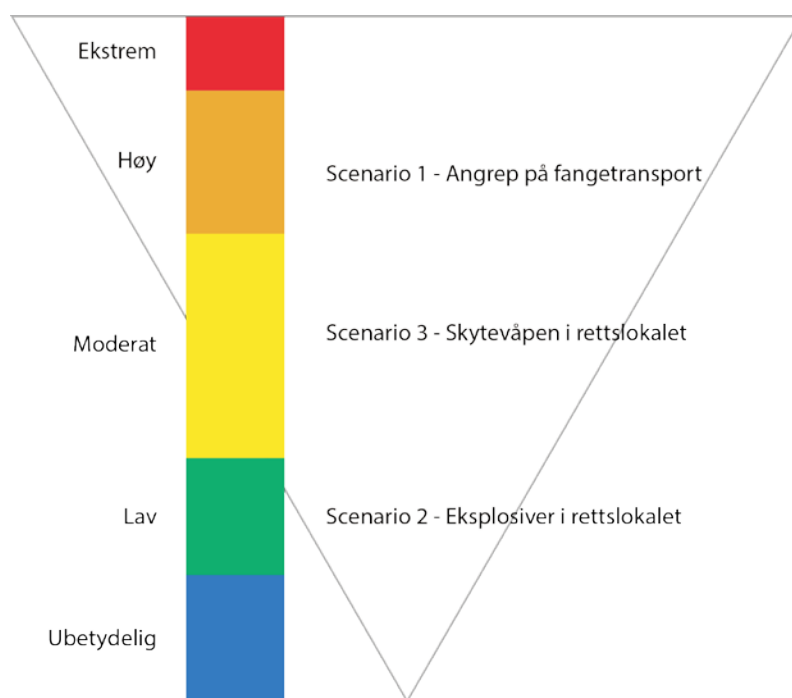
Risikovurdering

Risikobildet

Risikoen knyttet til tre ulike scenarioer som kan ramme gjennomføringen av rettssaken mot sentrale HA medlemmer har blitt gjennomført.

Scenarioet hvor en trusselaktør angriper fangetransporten til og fra rettslokalet vurderes som HØY. Scenarioet hvor en trusselaktør angriper de tiltalte med skytevåpen i Tinghuset er vurdert som MODERAT, mens scenarioet hvor en trusselaktør angriper de tiltalte og andre i rettslokalet med eksplosiver vurderes som LAV.

Konklusjonen på vurderingen er illustrert under.

Figur 1: Risikobildet knyttet til gjennomføringen av HA-rettsaken.

Vurdering

Scenario: 1	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper fangetransporten med de tiltalte på vei til eller fra Tinghuset med eksplosiver plassert langs kjøreruten.				
	Ubetydelig	Lav	Moderat	Høy	Svært høy
Verdivurdering					X
Trusselvurdering			X		
Sårbarhetsvurdering			X		
Risikovurdering				X	
<p>Vurdering:</p> <p>Verdien liv og helse vurderes som svært høy blant annet fordi dette scenarioet vil kunne ramme mange mennesker om det gjennomføres. Verdien rettens operative evne vurderes ikke å bli berørt i dette scenarioet.</p> <p>Trusselen fra aktøren vurderes som moderat. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til denne vurderingen fordi det er vanskelig å vurdere aktørens reell tilgang på eksplosiver. Aktøren har vist tilgang til eksplosiver tidligere, men på grunn av seneste tids razziaer og beslagleggelse i våpen og eksplosiver vurderes kapasiteten som svekket under rettsprosessen. Intensjonen er imidlertid høy, noe som kan indikere at viljen til å gjøre tiltak for å skaffe eksplosiver er høy. Trusselen endrer seg raskt fra moderat til høy om eksplosiver tilegnes.</p> <p>Sårbarheten i dette scenarioet vurderes som moderat. Det er iverksatt tiltak som adresserer problemet, men det er knyttet svakheter til den fysiske sikringen av fangetransportbilen i tillegg til frekvensen på patruljeringen fra politiet i hele perioden rettsforhandlingene pågår. Områder hvor eksplosiver kan utplasseres overvåkes ikke kontinuerlig hele døgnet. Det kan derfor knyttes noe usikkerhet til om aktøren i tilstrekkelig grad avskrekkes eller hindres i å plassere eksplosiver i, eller i nærheten av, tilkomstveier rundt fengselet og Tinghuset.</p> <p>Risikoen vurderes i dette scenarioet som HØY. Begrunnelsen for dette er blant annet at usikkerheten til de ulike vurderingene er størst i trussel- og sårbarhetsvurderingen. Verdivurderingen tillegges derfor stor vekt. Usikkerheten knyttet til trusselvurderingen er også av en slik natur at det ikke kan ses bort i fra at den reelle trusselen er høyere enn estimert. Det er også knyttet usikkerhet til om sikringstiltakene er tilstrekkelige.</p>					

Scenario: 2	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å utplassere og detonere eksplosiver inne i rettslokalet i Tinghuset.				
	Ubetydelig	Lav	Moderat	Høy	Svært høy
Verdivurdering					X
Trusselvurdering			X		
Sårbarhetsvurdering		X			
Risikovurdering		X			
<p>Vurdering:</p> <p>Verdien liv og helse vurderes som svært høy blant annet fordi dette scenarioet vil kunne ramme mange mennesker om det gjennomføres. Verdien rettens operative evne vurderes også å bli berørt i dette scenarioet. Verdien operativ evne ble vurdert som moderat. Fordi to verdier påvirkes i samme scenario legges verdien som ble vektet høyes av de to til grunn i denne risikovurderingen. Verdien vurderes derfor som svært høy.</p> <p>Trusselen fra aktøren vurderes som moderat. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til denne vurderingen fordi det er vanskelig å vurdere aktørens reell tilgang på eksplosiver. Aktøren har vist tilgang til eksplosiver tidligere, men på grunn av seneste tids razziaer og beslagleggelse i våpen og eksplosiver vurderes kapasiteten som svekket under rettsprosessen. Intensjonen er imidlertid høy, noe som kan indikere at viljen til å gjøre tiltak for å skaffe eksplosiver er høy. Trusselen endrer seg raskt fra moderat til høy om eksplosiver tilegnes.</p> <p>Sårbarheten i dette scenarioet vurderes som lav. Det er iverksatt tiltak som adresserer problemet og kvaliteten på tiltakene vurderes som høy. Noen av tiltakene er også overlappende. Det er knyttet lav usikkerhet til kvaliteten på tiltakene.</p> <p>Risikoen vurderes i dette scenarioet som LAV. Begrunnelsen for dette er blant annet at det er iverksatt tiltak som adresserer problemet, noen av tiltakene er overlappende og kvaliteten på er vurdert å være meget god.</p>					

Scenario: 3	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å bringe med seg skytevåpen inn i rettslokalet, samt å avfyre skudd mot de tiltalte.				
	Ubetydelig	Lav	Moderat	Høy	Svært høy
Verdivurdering					X
Trusselvurdering			X		
Sårbarhetsvurdering		X			
Risikovurdering			X		
<p>Vurdering:</p> <p>Verdien liv og helse vurderes som svært høy blant annet fordi dette scenarioet vil kunne ramme mange mennesker om det gjennomføres. Verdien rettens operative evne vurderes også å bli berørt i dette scenarioet. Verdien operativ evne ble vurdert som moderat. Fordi to verdier påvirkes i samme scenario legges verdien som ble vektet høyes av de to til grunn i denne risikovurderingen. Verdien vurderes derfor som svært høy.</p> <p>Trusselen fra aktøren vurderes som moderat. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til denne vurderingen fordi det er vanskelig å vurdere aktørens reell tilgang på skytevåpen. Aktøren har vist tilgang til skytevåpen tidligere, men på grunn av seneste tids razziaer og beslagleggelse i våpen og eksplosiver vurderes kapasiteten som svekket under rettsprosessen. Intensjonen er imidlertid høy, noe som kan indikere at viljen til å gjøre tiltak for å skaffe skytevåpen er høy. Trusselen endrer seg raskt fra moderat til høy om skytevåpen tilegnes.</p> <p>Sårbarheten i dette scenarioet vurderes som lav. Det er iverksatt tiltak som adresserer problemet og kvaliteten på tiltakene vurderes som høy. Noen av tiltakene er også overlappende. Det er knyttet lav usikkerhet til kvaliteten på tiltakene. Fordi politiet er bevæpnet er det derimot skytevåpen i rettslokalene som kan utgjøre en sårbarhet.</p> <p>Risikoen vurderes i dette scenarioet som MODERAT. Begrunnelsen for dette er blant annet at det er iverksatt tiltak som adresserer problemet, noen av tiltakene er overlappende, og kvaliteten på tiltakene er vurdert å være meget god. Når det er sagt så er det våpen til stede i rettslokalet. Det eksisterer derfor med dagens løsning en mulighet for at aktøren kan overmanne en polititjenestemann og få tilgang til våpen i rettslokalet.</p>					

Anbefaling

Risikoen som er avdekket i risikovurderingen viser at risikoen for noen av scenarioene er høyere enn hva som aksepteres slik situasjonen er i dag. Vi vil i dette kapittelet vurdere ulike strategier og tiltak, for deretter å komme med en anbefaling for å håndtere den identifiserte risikoen knyttet til de aktuelle scenarioene.

Strategi

Med strategi i denne sammenhengen menes veivalg. Ren risiko, eller det mulige negative utfallet av en handling kan håndteres på fire ulike måter. Dette er å unngå risiko ved å avstå fra handlingen permanent eller tidsbegrenset. En annen strategi er å overføre risiko helt eller delvis gjennom blant annet forsikringer eller utkontraktering. En tredje strategi er å redusere eller fjerne risiko gjennom sikkerhets og beredskapstiltak. Den fjerde og siste strategien er å akseptere risikoen. Politiet må velge en strategi som kombinerer disse strategiene på en slik måte at Tinghuset er i stand til å utføre sin oppgave i samfunnet til tross for mulige negative hendelser.

Fordi Tinghuset har en viktig rolle og utfører en viktig oppgave i samfunnet er det ikke mulig å unngå å utføre sin oppgave ved å redusere eller stenge ned aktiviteten over lengre perioder. Det er heller ikke et alternativ å overføre rettsaken til andre rettslokaler enn Tinghuset.

Måten Politiet og Tinghuset bør håndtere risiko er derfor gjennom primært å fjerne eller redusere risiko så langt dette er forsvarlig og formålstjenlig. Resterende risiko bør aksepteres.

Tiltak

Sikringstiltak kan deles inn i tre hovedgrupper som vist i sikringstrekløvet¹. Dette er teknologiske tiltak, organisatoriske tiltak og menneskelige tiltak. Dette er også hvordan sårbarheten knyttet til de valgte scenarioene ble vurdert.

For å fjerne eller redusere risiko knyttet til de valgte scenarioene anbefales derfor følgende tiltak:

Scenario: 1	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper fangetransporten med de tiltalte på vei til eller fra Tinghuset med eksplosiver plassert langs kjøreruten.
<i>Fysisk sikring</i>	For å øke den fysiske sikringen på fangetransporten bør det rekvireres pansret kjøretøy fra Forsvaret, som i tillegg til å være beskyttet mot direkte beskytning også tåler å kjøre på miner uten å skade personellet inne i kjøretøyet. Et slikt kjøretøy vil imidlertid ikke kunne stå imot et angrep med propellstyrte granater.
<i>Adm & ledelse</i>	Frekvensen på patruljering bør økes betydelig. Dette kan enten gjøres ved bruk av politiet, eller det kan leies inn vektere som patruljerer området rundt tilfartsårene til Tinghuset og fengselet 24/7 under hele rettsforhandlingen.
<i>Verifikasjon</i>	

Scenario: 2	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å utplassere og detonere eksplosiver inne i rettslokalet i Tinghuset.
	Ingen ytterligere tiltak nødvendig.

Scenario: 3	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å bringe med seg skytevåpen inn i rettslokalet, samt å avfyre skudd mot de tiltalte.
<i>Fysisk sikring</i>	Det bør etableres et fysisk skille i lokalene mellom potensielle aktører og polititjenestemenn med våpen.
<i>Adm & ledelse</i>	Kun erfarne og spesielt godt utlærte polititjenestemenn får bære våpen i rettslokalene. Polititjenestemenn som håndterer publikum bør være ubevæpnet. Det bør kun være en spesielt utvalgt sikringsstyrke som bærer våpen i rettslokalet.

¹ Stranden, Roy (2013). *På vakt: sikkerhet for operativt personell (utkast 20. mars)*. Krokstadelva: Proakt Media.

Vedlegg

Vedlegg A – Verdivurdering

Bakgrunn

Verdiene man ønsker å sikre er grunnlaget for å bruke ressurser på sikkerhet. For å kunne gjennomføre en risikovurdering må det derfor gjøres en vurdering av verdiene. Tinghuset har en rekke verdier som man ønsker å sikre. Det er imidlertid ikke gjennomført en verdivurdering sammen med Tinghuset. OPD har i mangel av en slik verdivurdering satt noen forutsetninger som vi legger til grunn i verdivurderingen. Disse forutsetningene kan justeres ved en senere gjennomgang av risikovurderingen og verdivurderingen. Verdivurdering defineres som "en kartlegging og rangering av en entitets verdier"².

Følgende verdier er valgt og rangert:

- Liv og helse
- Operativ evne

Verdiene er vurdert ut i fra en skala for de ulike verdiene. Viser for øvrig til tabellene i vedlegg D.

Vurdering

Liv og helse

Tinghuset har et ansvar for både ansatte og partene i en rettsforhandling, samt alle andre som befinner seg i deres lokaler. Dette inkluderer å forhindre skader forårsaket av både ulykker og vilde handlinger. Tinghuset er også avhengig av sine ansatte for å kunne gjennomføre sine pålagte oppgaver. Liv og helse er også noe vi i det norske samfunnet verdsetter høyt.

Det kan ikke ses bort i fra at noen av de uønskede hendelsene som blir vurdert i denne risikovurderingen kan forårsake svært store skader på én eller flere personer som medfører lengre sykefravær og varige mén og/eller død. Verdien liv og helse vurderes derfor som **SVÆRT HØY**.

Operativ evne

Tinghuset utfører en rekke oppgaver på vegne av samfunnet. Noen av disse oppgavene kan være tidskritiske, og/eller viktige for en rettsstat å gjennomføre uten eksterne forstyrrelser. Hendelser som påvirker Tinghusets evne til å fungere på kort eller lang sikt vil derfor kunne få store konsekvenser.

Tinghuset har imidlertid ingen konkrete forhold å vurdere dette ut i fra. Vi forutsetter derfor at denne verdien er MODERAT. Det vil si at Tinghuset kan være utilgjengelig i inntil 1 døgn uten store konsekvenser.

² NS 5830:2012 Samfunnssikkerhet – Beskyttelse mot tilsiktede uønskede handlinger – Terminologi

Vedlegg B – Trusselvurdering

En trusselvurdering har i en sikringsmessig kontekst to oppgaver. Dette er som et grunnlag for å dimensjonere sikringstiltakene riktig, i tillegg til tidlig varsling. I denne rapporten vil trusselvurderingen kun danne grunnlaget for å dimensjonere eventuelle sikringstiltak riktig. Med trusselvurdering menes en ”beskrivelse av en entitets trusselbilde og en vurdering av trusselaktørens intensjon og kapasitet”³.

Det er ikke gjennomført en trusselvurdering i samarbeid med Tinghuset. Analytikeren har på dette stadiet ikke tilgang til eventuelt eksterne trusselvurderinger relatert til Tinghuset eller HA miljøet. I mangel av dette har man tatt noen forutsetninger som har blitt lagt til grunn i denne vurderingen. Disse forutsetningene kan justeres ved en senere gjennomgang av trusselvurderingen og risikovurderingen.

Følgende trussel-aktører er valgt og rangert:

- Medlemmer fra andre 1% klubber enn HA

Trusselnivå er vurdert etter hvilke indikatorer som er til stede, i tillegg til hvilken kombinasjon disse indikatorene har. Se for øvrig tabellene i vedlegg D.

Vurdering

Aktør:	Medlemmer fra andre 1% klubber enn HA			
<i>Tilstedeværelse</i>	<i>Kapasitet</i>	<i>Intensjon</i>	<i>Historie</i>	<i>Nærstående planer</i>
X	X	X	X	
<p>Vurdering:</p> <p>Det kan argumenteres for at aktøren er til stede i området.</p> <p>Videre kan det argumenteres for at denne aktøren har kapasitet gjennom kunnskap og eventuelt tilgang til skytevåpen og/eller eksplosiver. Denne kapasiteten vurderes normalt som høy. Det er imidlertid knyttet usikkerhet til om våpen er umiddelbart tilgjengelig ettersom flere våpen har blitt beslaglagt i ulike 1% klubber den siste tiden. Kapasiteten vurderes derfor under rettsforhandlingene som moderat.</p> <p>Videre kan det antas at personer i denne gruppen har intensjon om å hevne seg på HA medlemmene som er tiltalt. Aktøren har blant annet kommet med trusler, samt at det er utlovet en dusør for drap på en av de tiltalte. Intensjonen vurderes derfor som høy.</p> <p>Det eksisterer også informasjon som viser at denne kategorien av aktører har gjennomført angrep mot hverandre ved flere anledninger. Det eksisterer imidlertid ingen informasjon som viser at aktøren har angrepet lignende rettsforhandlinger i andre land.</p> <p>Det eksisterer heller ingen ny og pålitelig informasjon som tilsier at et angrep mot de tiltalte er nært forestående, men det kan ikke utelukkes at slike planer foreligger og at det vil bli forsøkt gjennomført under rettsforhandlingene.</p> <p>På bakgrunn av indikatorene over vurderes trusselen fra denne gruppen som MODERAT. Om vi bare vurderer indikatorene opp mot hva tabell 5 i vedlegg D viser er trusselen høy. Det er imidlertid vurdert slik at på grunn av at kapasiteten er moderat så justeres vurderingen ned fra høy til moderat. Det er imidlertid knyttet noe usikkerhet til denne vurderingen da intensjonen er vurdert som høy. Det kan derfor argumenteres for at aktøren vil gjøre en aktiv innsats for å tilegne seg kapasitet om denne eventuelt mangler.</p>				

³ NS 5830:2012 Samfunnssikkerhet – Beskyttelse mot tilsiktede uønskede handlinger – Terminologi

Scenarier

Med bakgrunn i verdivurderingen og trusselvurderingen er følgende scenarier valgt for nærmere undersøkelser i sårbarhetsvurderingen og den påfølgende risikovurderingen.

Scenario	Beskrivelse
1	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper fangetransporten med de tiltalte på vei til eller fra Tinghuset med eksplosiver plassert langs kjøreruten.
2	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å utplassere og detonere eksplosiver inne i rettslokalet i Tinghuset.
3	Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å bringe med seg skytevåpen inn i rettslokalet, samt å avfyre skudd mot de tiltalte.

Vedlegg C – Sårbarhetsvurdering

Scenario: 1			Aktører fra de andre 1% klubbene angriper fangetransporten med de tiltalte på vei til eller fra Tinghuset med eksplosiver plassert langs kjøreruten.					
Teknologiske tiltak			Organisatoriske tiltak			Menneskelige tiltak		
<i>Fysisk sikring</i>	<i>Elektronisk sikring</i>	<i>Logisk sikring</i>	<i>Adm & Ledelse</i>	<i>Analyse</i>	<i>Verifikasjon</i>	<i>Biologiske tiltak</i>	<i>Kognitive tiltak</i>	<i>Sosiale tiltak</i>
M	IR	IR	X	IR	M	IR	IR	IR
<p>Vurdering:</p> <p>Kjøretøy som benyttes til fangetransport er ikke sikret mot eksplosiver. Skuddsikkert kjøretøy som vil kunne gi noe beskyttelse mot eksplosiver detonert fra siden er ikke tilgjengelig under rettsprosessen.</p> <p>Det er innarbeidet en rutine for å endre kjøreruter til og fra Tinghuset og fengselet. Jo nærmere man er enten Tinghuset eller fengselet jo færre er imidlertid alternative kjøreruter. Dette kompenseres for med overvåkning og kontroll med politipatruljer under hele rettsforhandlingen. Dette gjennomføres synlig og hele døgnet slik at det også skal virke avskrekkende for eventuelt angripere. Frekvensen på denne patruljeringen er imidlertid ikke oftere enn fem til seks ganger i døgnet, i tillegg til ca. én time før ankomst/avreise. Det er derfor mulig å plassere eksplosiver i nærheten av Tinghuset eller fengselet uten at dette oppdages.</p> <p>Det er ikke gjennomført tester eller øvelser av handlingsmønster knyttet til angrep på fangetransport, eller overvåkning og kontroll med politipatruljer. Overvåkning og kontroll med politipatruljer er imidlertid noe som gjennomføres regelmessig i forbindelse med andre oppdrag.</p> <p>Andre tiltak er vurdert å ikke være relevante på nåværende tidspunkt.</p> <p>Sårbarheten knyttet til dette scenarioet vurderes som MODERAT. Begrunnelsen for dette er manglende fysisk sikring i kjøretøy, samt at frekvensen på overvåkning og kontroll fra politipatruljer er lav. Endring av reiserute og tidspunkt for transporten reduserer imidlertid sårbarheten noe.</p>								

Scenario: 2			Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å utplassere og detonere eksplosiver inne i rettslokalet i Tinghuset.					
Teknologiske tiltak			Organisatoriske tiltak			Menneskelige tiltak		
<i>Fysisk sikring</i>	<i>Elektronisk sikring</i>	<i>Logisk sikring</i>	<i>Adm & Ledelse</i>	<i>Analyse</i>	<i>Verifikasjon</i>	<i>Biologiske tiltak</i>	<i>Kognitive tiltak</i>	<i>Sosiale tiltak</i>
X	X	IR	X	IR	IR	X	X	IR
<p>Vurdering:</p> <p>Fysisk adgang til rettslokalet i Tinghuset er regulert gjennom blant annet fysisk sikring av dører, vegger og vinduer. Politiet og sikkerhetspersonell ved Tinghuset fungerer også som vakter og innsatspersonell ved et angrep. Politiet er også bevæpnet. Vegger, tak og gulv til tilstøtende rom ved siden av, over og under rettslokalet er imidlertid ikke sikret for å motstå eksplosiver.</p> <p>Det gjennomføres også person og bagasje kontroll av alle som skal inn i rettslokalet med metalldetektorportal og gjennomlysningsmaskin.</p> <p>Det er etablert rutiner og arbeidsprosesser for sikring av rettslokale under denne typen rettsforhandlinger, samt at politiet og sikkerhetspersonell ved Tinghuset har nok ressurser til å dekke alle innganger og overvåke tilstøtende rom til rettslokalet.</p> <p>Det er tilstrekkelig med ressurser fra politi og sikkerhetspersonell ved Tinghuset slik at arbeidstidsbestemmelser og jevnlig rotasjon på poster kan gjennomføres. Det er også tilfredsstillende spise og hvilerom.</p> <p>Metalldetektor og gjennomlysningsmaskiner opereres av personell med opplæring og sertifisering på utstyret. Personellet som operere dette utstyret roterer også i henhold til rutiner for å opprettholde tilstrekkelig årvåkenhet.</p> <p>Sårbarheten knyttet til dette scenarioet vurderes som LAV. Begrunnelsen for dette er at de fysiske og elektroniske sikringstiltakene, kombinert med tilstrekkelig utdannet og utvilt personell er svært effektivt for å forhindre dette scenarioet.</p>								

Scenario: 3			Aktører fra de andre 1% klubbene angriper de tiltalte og forstyrrer rettsprosessen ved å bringe med seg skytevåpen inn i rettslokalet, samt å avfyre skudd mot de tiltalte.					
Teknologiske tiltak			Organisatoriske tiltak			Menneskelige tiltak		
<i>Fysisk sikring</i>	<i>Elektronisk sikring</i>	<i>Logisk sikring</i>	<i>Adm & Ledelse</i>	<i>Analyse</i>	<i>Verifikasjon</i>	<i>Biologiske tiltak</i>	<i>Kognitive tiltak</i>	<i>Sosiale tiltak</i>
X	X	IR	X	IR	IR	X	X	IR
<p>Vurdering:</p> <p>Fysisk adkomst til rettslokalet i Tinghuset er regulert gjennom blant annet fysisk sikring av dører, vegger og vinduer. Politiet og sikkerhetspersonell ved Tinghuset fungerer også som vakter og innsatspersonell ved et angrep. Politiet er også bevæpnet. Vinduer i rettslokalet er imidlertid ikke sikret for å motstå skudd.</p> <p>Det gjennomføres også person og bagasjekontroll av alle som skal inn i rettslokalet med metalldetektorportal og gjennomlysningsmaskin.</p> <p>Det er etablert rutiner og arbeidsprosesser for sikring av rettslokale under denne typen rettsforhandlinger, samt at politiet og sikkerhetspersonell ved Tinghuset har nok ressurser til å dekke alle innganger og overvåke tilstøtende rom til rettslokalet.</p> <p>Det er tilstrekkelig med ressurser fra politi og sikkerhetspersonell ved Tinghuset slik at arbeidstidsbestemmelser og jevnlig rotasjon på poster kan gjennomføres. Det er også tilfredsstillende spise og hvilerom.</p> <p>Metalldetektor og gjennomlysningsmaskiner opereres av personell med opplæring og sertifisering på utstyret. Personellet som operere dette utstyret roterer også i henhold til rutiner for å opprettholde tilstrekkelig årvåkenhet.</p> <p>Sårbarheten knyttet til dette scenarioet vurderes som LAV. Begrunnelsen for dette er at de fysiske og elektroniske sikringstiltakene, kombinert med tilstrekkelig utdannet og utvilt personell er svært effektivt for å forhindre dette scenarioet. Usikkerheten ligger i tilstedeværelse av våpen i rettslokalet. Politiet er bevæpnet, noe som kan utnyttes ved at trusselaktører overmannet en polititjenestemann og tar over kontrollen av et skytevåpen inne i rettslokalet, for deretter å gjennomføre angrepet.</p>								

Nøkkel:

IR – ikke relevant, ikke tilgjengelig informasjon, eller ikke tatt med i denne vurderingen

X – til stede

M – mangler

Vedlegg D - Vurderingsskalaer

I dette vedlegget beskrives de ulike skalaene som er brukt innenfor de ulike vurderingene i dette dokumentet.

Risikovurdering

Nivå	Beskrivelse
Svært høy	Svært mange og/eller svært sentrale verdier er berørt og/eller eksisterende sikringstiltak vil ikke være i stand til å forhindre identifiserte trussel-aktører i å utføre og lykkes med aksjoner.
Høy	Mange og/eller sentrale verdier er berørt og/eller eksisterende sikringstiltak vil i begrenset grad være i stand til å forhindre identifiserte trussel-aktører i å lykkes med aksjoner.
Moderat	Flere og/eller viktige verdier er berørt og/eller eksisterende tiltak vil i noen grad være i stand til å forhindre identifiserte trussel-aktører i å utføre og lykkes med aksjoner.
Lav	Mindre sentrale verdier er berørt og/eller eksisterende sikringstiltak og/eller eksisterende sikringstiltak vil være i stand til å forhindre identifiserte trussel-aktører i å utføre og lykkes med aksjoner.
Ubetydelig	Ingen sentrale verdier er berørt og/eller eksisterende sikringstiltak vil være i stand til å forhindre identifiserte trussel-aktører i å utføre og lykkes med aksjoner.

Tabell 1: Skala risikovurdering

Verdivurdering

Nivå	Beskrivelse
Svært høy	Svært store skader på én eller flere personer som medfører lengre sykefravær og varige mén og/eller død.
Høy	Store skader på én eller flere personer som medfører lengre sykefravær og varige mén.
Moderat	Skader på én eller flere personer som medfører sykefravær og/eller behov for oppfølging av arbeidsgiver i etterkant.
Lav	Mindre skader på personer. Medfører ikke sykefravær.
Ubetydelig	Ubetydelig, ingen nevneverdige skader på personer.

Tabell 2: Skala verdivurdering – liv og helse

Nivå	Beskrivelse
Svært høy	Svært store forstyrrelser og ødeleggelser som forsinker leveranser over 4 dager eller permanent.
Høy	Store forstyrrelser og ødeleggelser som forsinker leveranser med inntil 4 dager.
Moderat	Forstyrrelser som forårsaker forsinkelser på leveranser og som skaper merarbeid for berørte parter.
Lav	Mindre forstyrrelser som forårsaker noe tregere leveranser.
Ubetydelig	Ubetydelig, ingen nevneverdige konsekvenser.

Tabell 3: Skala verddivurdering – operativ evne

Trusselvurdering

Indikatorer

Indikator	Beskrivelse
A) Tilstedeværelse	Aktøren er til stede, antas å være til stede, eller kan forflytte seg til området eller regionen, eller på annen måte nå verdiene.
B) Kapasitet	Tilegnet, antatt eller demonstrert evne til å utføre handlingene som kan ramme virksomhetens verdier.
C) Intensjon	Det eksisterer, eller kan antas at det eksisterer, en vilje og/eller ønske til handling om å ramme virksomhetens verdier.
D) Historie	Det eksisterer påviselig aktivitet over tid.
E) Målvalg	Det eksisterer ny og pålitelig informasjon som indikerer forberedelsen av et nært forestående angrep.

Tabell 4: Indikatorer til trusselvurdering

Vurdering

Nivå	Beskrivelse
Svært høy	Indikatorene a, b, c og e eller a, b, d og e er til stede.
Høy	Indikatorene a, b, c og d er til stede.
Moderat	Indikatorene a, b, c eller a, b og d er til stede.
Lav	Indikatorene a og b er til stede.
Ubetydelig	Indikatorene a eller b er til stede.

Tabell 5: Skala trusselvurdering

Sårbarhetsvurdering

Nivå	Beskrivelse
Svært høy	Det eksisterer ingen sikringstiltak som adresserer problemet, og/eller sikringstiltakene er svært mangelfulle.
Høy	Det eksisterer ingen sikringstiltak som adresserer problemet, og/eller sikringstiltakene er mangelfulle.
Moderat	Det eksisterer sikringstiltak som adresserer problemet, med det er allikevel mangler.
Lav	Det eksisterer flere gode og/eller overlappende sikringstiltak som adresserer problemet.
Ubetydelig	Det eksisterer flere og/eller svært gode og/eller overlappende sikringstiltak som adresserer problemet.

Tabell 6: Skala sårbarhetsvurdering

Vedlegg E – Metode og avgrensninger

Metode

Her redegjøres det for hvilken metode som er lagt til grunn for risikoanalysen og eventuelle modifikasjoner som er gjort til en eventuell etablert metode.

Eksempel:

Metoden som er lagt til grunn i denne risikovurderingen er basert på *prNS 5832 Samfunnssikkerhet – Beskyttelse mot tilsiktede uønskede handlinger – Krav til risikoanalyse* og kurs i beredskapsplanlegging og innføring i risikoanalyse ved Politihøgskolen 5. mars 2014⁴.

Avgrensninger

Her skrives inn alle avgrensninger som analytikeren har gjort av ulike årsaker. Det er viktig å få med alle relevante momenter her. Dette for å synliggjøre styrker og svakheter ved risikoanalysen.

Eksempel:

På grunn av begrensninger i tid og tilgang til personell ved blant annet OPD og Tinghuset så er denne analysen kun basert på analytikerens kjennskap med politiet og Tinghuset.

Analysen er heller ikke uttømmende. Det er en rekke ulike aktører og scenarioer som ikke er identifisert og vurdert. Det anbefales derfor å gjennomføre en mer omfattende risikoanalyse ved et passende tidspunkt.

---

⁴ Stranden, Roy (2014). *Risikoanalyse av kriminelle handlinger – Innføring i VTS-metoden (utkast 28. februar)*. Krokastadelva: Proakt AS.